

ВТОРО ЧЕТЕНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА РАТИФИЦИРАНЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО МЕЖДУ ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И MICROSOFT ЗА ИЗТОЧНИКОВ КОД ПО ПРОГРАМАТА ЗА СИГУРНОСТ НА ПРАВИТЕЛСТВАТА.

Както ви е известно, този законопроект беше приет на първо четене на 22 януари.

Има думата проф. Венко Александров – председател на Комисията по външна политика, отбрана и сигурност.

ДОКЛАДЧИК ВЕНКО АЛЕКСАНДРОВ: Благодаря Ви господин председател.

Прявя процедурно предложение в залата да бъде допуснат господин Бойко Коцев – заместник-министър на вътрешните работи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Обратно процедурно предложение? Няма.

Моля, гласувайте.

Гласували 82 народни представители: за 82, против и въздържали се няма.

Процедурното предложение е прието. Моля квесторите да поканят заместник-министър Коцев в залата.

Господин председателю на комисията, моля да докладвате законопроекта на второ четене.

ДОКЛАДЧИК ВЕНКО АЛЕКСАНДРОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми колеги!

“ДОКЛАД

относно Законопроект № 302-02-84 за ратифициране на Споразумението между правителството на Република България и Microsoft за източников код по Програмата за сигурност на правителствата

ЗАКОН

за ратифициране на Споразумението между правителството на Република България и Microsoft за източников код по Програмата за сигурност на правителствата”

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на закона.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ако няма други предложения, моля да гласувате заглавието на закона.

Гласували 92 народни представители: за 92, против и въздържали се няма.

Заглавието на закона е прието.

ДОКЛАДЧИК ВЕНКО АЛЕКСАНДРОВ: “Чл. 1. Ратифицира Споразумението между правителството на Република България и Майкрософт за източников код по Програмата за сигурност на правителствата, подписано на 3 октомври 2003 г. в София.”

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 1.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Има ли други предложения или желаещи за изказване? Няма.

Подлагам на гласуване чл. 1 от законопроекта.

Гласували 84 народни представители: за 81, против няма, въздържали се 3.

Член 1 е приет.

Заповядайте за процедура, господин Папаризов.

АТАНАС ПАПАРИЗОВ (КБ): Благодаря Ви, господин председател.

Така, както започнахме да гласуваме закона за второ четене, ще се окаже, че няма време кога да получим информация, а именно във връзка с проблема, за който отложихме гласуването. След това, преди да се чете текста, може би е добре да се даде възможност на представителя на Министерството на вътрешните работи да ни информира защо текстът няма да бъде обнародван и след това да гласуваме следващите членове.

Моето процедурно предложение е да дадете възможност сега, във всеки случай преди гласуването, да имаме възможност да чуем аргументите на Министерството на вътрешните работи. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Благодаря, господин Папаризов.

Предлагам текстовете на вносителя и на комисията да бъдат прочетени, за да бъдат поставени на разисквания. Разбира се, след това ще помоля представителя на Министерството на вътрешните работи да вземе отношение по поставения проблем не само в днешното пленарно заседание.

ДОКЛАДЧИК ВЕНКО АЛЕКСАНДРОВ: “Чл. 2. Разпорежда на основание чл. 25, ал. 2 от Закона за международните договори на Република България споразумението по т. 1 да не се обнародва в “Държавен вестник”.”

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 2:

“Чл. 2. На основание чл. 25, ал. 2 от Закона за международните договори на Република България споразумението по чл. 1 да не се обнародва в “Държавен вестник”.”

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Господин заместник-министър, заповядайте да разясните защо не следва да се публикува по чл. 1 – всъщност цялото споразумение.

ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР БОЙКО КОЦЕВ: Благодаря, господин председател.

Уважаеми дами и господа народни представители, предложението споразумението да не се публикува в “Държавен вестник”, е по изрично волеизявление на дарителя. Това е условие, при което ни се предоставя този източников код. Такъв код са предоставили само на Австралия, Австрия, Китай, Финландия, Норвегия, Нова Зеландия, НАТО, Тайван, Турция и Великобритания. Може би това е свързано с фирмената политика. Но това е изрично искане и волеизявление на дарителя, на Майкрософт.

Има такава възможност в чл. 25, ал. 2.

СТОЙЧО КАЦАРОВ (ПСОДС, *от място*): Какъв е този прецедент?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ще Ви дам думата, но нека представителят на Министерството на вътрешните работи приключи с изказването си.

ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР БОЙКО КОЦЕВ: Има такава възможност - Законът за международните договори на Република България - чл. 25, ал.

2 допуска тази възможност. Това е изричното желание на дарителя. Той поставя това като условие, за да ни предостави източниковия код.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: С други думи, ако го публикуваме, той няма да ни предостави този код? Така ли да разбираме?

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР БОЙКО КОЦЕВ: Ще има нарушение на споразумението.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Благодаря Ви за разяснението, господин заместник-министър.

Има думата народния представител от Варна Благой Димитров.

БЛАГОЙ ДИМИТРОВ (ПСОДС): Благодаря, господин председателю.

Уважаеми колеги, абсолютно не съм доволен от доводите на заместник-министъра. Аз лично считам, че Министерството на вътрешните работи изправя парламента пред едно много неудобно положение. Ние гласуваме за един договор на Република България с фирма, като в текст от самия закон е записано – няма значение какви са доводите, беше споменато, че волята на дарителя е такава, фирмена политика, но да не се обнародва в “Държавен вестник”.

Лично аз считам, че Министерството на вътрешните работи през Министерския съвет по някакъв начин изправя парламента пред едно неудобно положение, меко казано. Защо в такъв случай, уважаеми господин заместник-министре, със санкция на Министерския съвет не сторите този договор? Аз не знам доколко въобще това е уместно да се обсъжда тук. Според мен, това е прецедент в нашата практика.

Аз не мога да подкрепя един такъв текст, защото даже, ако искате, и доводите са крайно незадоволителни. И това, което чувам от господин заместник-министъра, лично мен не ме удовлетворява. Вероятно са водени някакви разговори с Майкрософт?

Аз ще приканя господин заместник-министърът да изясни все пак какво точно се има предвид. Защо, примерно, дарителят не иска обнародване в “Държавен вестник”? Трябва да има някакъв ясен мотив. Или господин председателят на комисията ще ни каже? Но така или иначе цялото народно представителство изпада в едно много неудобно положение. Тоест да подкрепим нещо, без да чуем по някакъв начин мотивите на вносителя.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Благодаря на господин Благой Димитров.

Разбира се, председателят на комисията проф. Венко Александров иска думата за разяснение. Понеже чл. 2 е приетият текст на комисията, ще го помоля да каже как е гласувано, какъв е резултатът от гласуването и разискванията. Ако може да ни ориентирате, защото, безспорно, това е прецедент.

ДОКЛАДЧИК ВЕНКО АЛЕКСАНДРОВ: Господин председател, искам да направя едно уточнение. Тук не става дума за непубликуването на закона, а за непубликуването на споразумението, и то част от споразумението, между фирмата-дарител и правителството. Иначе законът ще си бъде публикуван, както е стандартно.

В комисията законопроектът беше гласуван единодушно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: От председателя на комисията чухме, че в комисията законопроектът е гласуван единодушно.

Заповядайте за процедурно предложение, господин Папаризов.

АТАНАС ПАПАРИЗОВ (КБ): Аз се извинявам, господин председател, но все пак тук отново ще попаднем в заблуждение. Комисията гласува единодушно, защото тя не очакваше, че ще е водеща комисия. По такова споразумение водеща комисия трябваше да бъде Комисията по транспорт и телекомуникации. По същество въпросът в Комисията по външна политика, отбрана и сигурност не е обсъждан. Представяте ли си, без да се гледа в някаква друга комисия, с тези две думи това споразумение да мине през парламента?

Процедурно предлагам допълнително да го разпределите, ако това споразумение не е било разпределено на Комисията по транспорт и телекомуникации, тогава да извършим един съществен дебат. Иначе сега ние си говорим, че трябва да приемем някакво споразумение, което никой не е обсъждал по същество.

Правя процедурно предложение този законопроект да се даде на Комисията по транспорт и телекомуникации. Това ще бъде прецедент, не само че няма да се публикува, а по същество споразумението няма да е било обсъдено във водещата специализирана комисия. Иначе не знам за какво можем да говорим в този дебат. Процедурата ми е да се отложи разискването, да се разпредели на водещата комисия и тогава да чуем някакви аргументи по същество, ако има такива.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Трудно ми е сега правно да квалифицирам Вашето процедурно предложение.

Има ли обратно процедурно предложение?

Заповядайте, господин Киров.

ЦОНКО КИРОВ (НДСВ): Господин председателю, правя противно процедурно предложение, защото смисълът на текста и споразумението не касае изцяло проблемите, свързани с телекомуникация. Тук става въпрос за един текст, който е базов. Имаме източников код, който ни се предоставя за ползване. Тук говорим за чисто технически средства. Правя противно процедурно предложение да не се разпределя в друга комисия. Ако има такъв елемент на преразглеждане, най-подходящо за това е да се произнесе Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Не мога повече да давам думата на народни представители.

Има процедурно предложение, има обратно процедурно предложение, остава моят коментар.

На първо четене законопроектът е разпределен на няколко комисии, като водеща комисия е Комисията по външна политика, отбрана и сигурност. На първо четене ние изслушахме доклада на водещата комисия, включително и на комисията, оглавявана от господин Дончев.

Второ, въз основа на чл. 64 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание в компетенциите на председателя на Народното събрание е да разпределя законопроектите на съответните комисии. Това не е в компетенциите на Народното събрание, а на председателя на Народното събрание. След като председателят на Народното събрание е разпределил на Комисията по външна политика, отбрана и сигурност като на водеща комисия, няма друго разпределение на председателя на парламента – да бъде разпределен между първо и второ четене на друга комисия. Следователно, трябва да разискваме въпроса по същество и пленарната зала да реши дали да се приеме чл. 2

или да не се приеме чл. 2.

Така че аз не мога да поставя на гласуване процедурното предложение на господин Папаризов с всичките ми уважения към него и към желанието му да се изясни този въпрос.

Ще помоля юристите в тази зала, защото тук има и конституционни проблеми, ако желаят, да вземат отношение по това. Така че не поставям на гласуване процедурното предложение.

Д-р Кацаров, заповядайте.

СТОЙЧО КАЦАРОВ (ПСОДС): Благодаря, господин председател.

Уважаеми колеги, в залата има 60-70 души и искам да попитам: колко от тези 60-70 души са виждали това споразумение?

МИХАИЛ МИКОВ (КБ, *от място*): Никой.

СТОЙЧО КАЦАРОВ: Никой не го е виждал. Това налага първия извод – на нас ни се предлага да подпишем празен лист. Това ни предлага уважаемият проф. Александров в момента – да подпишем празен лист.

Вторият важен въпрос, който възниква, виждайки този законопроект от два члена, е следният: защо изобщо Народното събрание трябва да ратифицира договор между едно търговско дружество и Министерството на вътрешните работи?

Вторият важен въпрос е този, на който не сме чули отговор. Защо договор между частна фирма и Министерството на вътрешните работи трябва да се ратифицира от Народното събрание?

Третият важен въпрос, защото споразумението касае само Министерството на вътрешните работи, е: какво се крие в това споразумение? Тук в разговор преди малко един колега от НДСВ каза, че в това споразумение е бил заложен изходният код на програмата на Майкрософт. Моля ви се! Изходният код на програмата на Майкрософт е скрит, той няма как да бъде разписан в споразумение между фирмата и правителството. Споразумението може да съдържа условия на договаряне, но то не може да съдържа кода на програмата. Дайте да не си говорим глупости, защото ще ни се смеят тези, които разбират от софтуер и от компютри.

Споразумението съдържа условия на този договор. Аз знам защо желанието на Майкрософт е да не е бъдат публикувани условията на този договор – за да не могат да бъдат сравнявани с условията, които са предоставени на други страни. Защото тези условия не са еднакви, защото България вероятно не е получила добрите условия, за да получи този софтуер, който вие наричате дарение. Всичко това, което става в България с Майкрософт, е едно просто зарибяване, става монополизация на софтуерния пазар на страната с усиленото съдействие на сегашното българско правителство. Това става в нашата страна.

Абсолютно неприемливо е да се приеме в този вид законът, който е даден. Не само че няма да бъде публикуван, ами никой от народните представители не го е видял и не знае за какво ще гласува точно в този момент. Това е пълно безобразие. Аз апелирам към съвестта ви като народни представители. Това не е единственият случай, сигурно не е първият и няма да е последният, в който Народното събрание гласува безобразни неща. Само че питам: докога? Докога ще си затваряме очите пред тези неща? Докога ще ставаме слепи свидетели на безобразия, които се вършат в изпълнителната власт? Докога ще ставаме хора, които

подкрепят неща, без да знаят дори какво подкрепят?

Ето защо призовавам всички: нека да отхвърлим този позорен за нашия парламент чл. 2 от настоящия договор и споразумението да бъде публикувано в "Държавен вестник", като преди това бъде раздадено на народните представители, за да знаят за какво гласуват изобщо. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: За реплика думата има господин Мазнев.

СТЕФАН МАЗНЕВ (ПСОДС): Благодаря Ви, господин председател, че ми давате думата.

Наистина, господин Кацаров каза, че това било дарение. Никъде не виждам в заглавието на цялата тази точка втора къде пише, че е дарение – пише, че е споразумение. Тук е проблемът – дали в това споразумение няма финансови клаузи и евентуално този източников код, който, както каза и господин Кацаров, никой не го знае дали е по-лош или по-добър от това, което е дадено от другите страни, колко ще струва на държавата, ако се окаже, че е нещо съвсем елементарно, но, дадено от Майкрософт, звучи много авторитетно. Колко пари ще даде нашата държава за този код?

Ако Народното събрание реши да разпредели този законопроект на други комисии – вярно, че е в правата на председателя на Народното събрание, защото е доста мудро Народното събрание да решава на кои комисии да бъде разпределен един законопроект, но ако волята на Народното събрание е да се разпредели и в други комисии, откъде накъде това няма да бъде изпълнено?! Волята на Народното събрание е много по-вишестояща, отколкото волята на председателя на Народното събрание. Вярно е, председателят има право, защото, повтарям, това е тромава процедура, той вижда законопроекта и е елементарно да го разпредели в комисиите. Но щом Народното събрание иска да бъде разгледан и в други комисии, няма никакъв проблем това да бъде изпълнено.

Най-малкото, което искам да попитам, е: колко струва на българския данъкоплатец този източников код? Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Заповядайте за втора реплика, господин Александров.

ДОКЛАДЧИК ВЕНКО АЛЕКСАНДРОВ: Имам втора реплика към д-р Кацаров.

Доктор Кацаров, споразумението е раздадено на всички депутати – членове на комисията, преди първото заседание, преди първото четене, така че не сте прав.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Народният представител Стойчо Кацаров има право на дуплика за три минути.

СТОЙЧО КАЦАРОВ (КБ): Благодаря Ви, господин председател, ще бъда дори и по-кратък.

Уважаеми проф. Александров, аз не съм член на вашата комисия, а искате от мен да гласувам! Вие сте го раздали на членовете на комисията. За какво говорим? Колко от членовете на комисията в момента са в залата, мога ли да попитам?

Уважаеми господин Мазнев, българското правителство няма да плати за това, че му е предоставен изходният код.

Това, което пропуснах да кажа преди малко, е, че от документа, който ни дават, не става ясно изходният код на коя от програмите на Майкрософт се предоставя – на Уиндоуз, на някакъв офис или на някаква друга програма на Майкрософт? Кой код се предоставя на Министерството на вътрешните работи?

Не става ясно и нещо друго – за какво се предоставя. Може ли, защото кодът се използва, за да бъдат коригирани грешки, за да се контролира нерегламентиран достъп до мрежата, тук не стана ясно дали Майкрософт предоставя и права на Министерството на здравеопазването да работи с този код? Ще ви кажа: отговорът е "не". Ще го има, но няма да може да го използва.

Проблемът идва от друго – че ще предоставят този код, но за продуктите, с които са оборудвани компютрите не само в Министерството на вътрешните работи, но и цялата администрация, и Министерството на образованието и науката ги купува, се плащат десетки милиони долари ежегодно.

Между другото, аргументът, който даде заместник-министърът, е абсолютно несъстоятелен и е обиден за парламента – че това било политиката на Майкрософт. Какво ме интересува каква е политиката на Майкрософт?

Ще ви дам пример за това какво означава лицензионно споразумение и отворен код. Отворете Интернет и вижте как се сключва лицензионно споразумение за продуктите с отворен код. Лицензионното споразумение е отворено и се сключва с едно щракване на мишката. Всеки, който желае, може да прочете това лицензионно споразумение за продукт, който по нищо не отстъпва на продуктите на Майкрософт, които ние купуваме скъпо и прескъпо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Има ли други желаещи народни представители да вземат отношение по този спорен член?

Заповядайте, господин Соколов.

ИОРДАН СОКОЛОВ (ПСОДС): Благодаря Ви, господин председател.

Уважаеми колеги, на мен не ми е ясно на основание на кой текст от нашата Конституция този договор се предлага за ратифициране от Народното събрание. Тук не е толкова въпросът коя да бъде водещата комисия. Наистина, съгласно нашия правилник, председателят определя водещата комисия. Един законопроект може да бъде разпределен и на други комисии като подпомагачи. Пак съгласно правилника в определен срок всеки народен представител може да възрази на определянето от страна на председателя на една водеща комисия като водеща, да предложи друго... Разбира се, решението се взема от председателя.

Да си призная, ползвам компютър, но чак до такава степен не съм специалист, за да съм съвсем наясно какво означава този код. Но моят основен въпрос е: имаме чл. 85 в нашата действаща Конституция: "Народното събрание ратифицира и денонсира със закон международните договори, които: 1. имат политически характер или военен характер".

Тази ли е точката? Ако има военен характер, това не може да засяга Министерството на вътрешните работи. Министерството на вътрешните работи вече в своята структура няма никакви служби, които да са военни подразделения. Преди промените имахме Вътрешни войски,

Гранични войски, които бяха военни подразделения, макар и в системата на МВР. Сега в цялата структурна система на МВР няма военни подразделения, т.е. това не може да бъде точката. Да не чета всички други.

Втора точка се отнася до участието на Република България в международни организации. Очевидно не е.

На следващо място, предвижда се коригиране на границите на Република България – очевидно и това не е.

"Съдържат финансови задължения за държавата" - това ли е? Ако е това, да ни се каже. Нещо даром ли получаваме или това е договор, който поражда финансови задължения за държавата?

По-нататък – точка 5: "Предвижда участие на държавата в арбитражно или съдебно уреждане на международни спорове". Това ли е?

Точка 6 се отнася до "основните права на човека". Очевидно не е това.

Точка 7 се отнася до "действието на закона или изискват мерки от законодателен характер за тяхното изпълнение". Очевидно не е това.

Точка 8, последна: "изрично предвиждат ратификация". Дори в този договор изрично да се предвижда ратификация, според мен това не попада под разпоредбата на чл. 85, т. 8 на нашата Конституция, защото става дума за международни договори, междудържавни договори! Не може в отношенията на нашата държава или на правителството като представител на държавата с една частна фирма, дори да има в договора клауза, че този договор трябва да се ратифицира от Народното събрание... Това не е задължително за Народното събрание, защото Конституцията не предвижда такова задължение.

Наистина, от чисто правна страна, от страна на юридическата прецизност, нещо, за което и господин председателят апелира, поставям съвсем сериозно този въпрос – не ни ли се представя законопроект за ратификация на един договор, който по силата на нашата Конституция не подлежи на ратификация? Ако той подлежи, моля представителят на вносителя, макар че недоумявам защо това е министърът на вътрешни работи, а не министърът на отбраната, или заместник-министър, да каже какво е виждането на правителството, по силата на кой текст от нашата Конституция този законопроект за ратификацията на този договор е внесен в Народното събрание? Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Благодаря, господин Соколов.

Ако ми позволите, само едно разяснение, разбира се, без коментар. Междупрочем, на първо четене и по мое, и по внушение на залата отложихме този въпрос точно по тези причини – за да се изясни. В мотивите на правителството, не казвам дали е правилно или не, е посочен чл. 85, ал. 1, т. 5. Дали е правилно или не, не коментирам.

Има ли народни представители, желаещи да се изкажат? Господин Венко Александров, заповядайте.

ДОКЛАДЧИК ВЕНКО АЛЕКСАНДРОВ: Господин председател, само няколко думи. Ратифицирано е по чл. 85, ал. 1, т. 5 от Конституцията, където се предвижда участие на държавата в арбитраж или съдебно уреждане на международни спорове, а не по финансови причини, защото вероятно поради граничещи със сигурност причини, това е дарение.

БЛАГОЙ ДИМИТРОВ (ПСОДС, *от място*): Как е дарение? (*Шум и*

реплики от ПСОДС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: За реплика има думата господин Димитров.

БЛАГОЙ ДИМИТРОВ (ПСОДС): Благодаря Ви, господин председателю. Ясно е казано, независимо дали става дума за дарение или не, че има международни споразумения във връзка с Конституцията на страната, както каза господин Соколов. Тук има, забележете, споразумение между Република България и една частна фирма, а не с друга държава.

Освен това никъде в текста не става ясно, че става дума за дарение. Но това не е толкова важно.

Аз си мисля, че това нещо трябва да се оттегли. Ако наистина има такава необходимост, тук съм съгласен – господин Кацаров каза много важни неща, по които аз също имам много сериозни съмнения – Министерски съвет или в частност Министерство на вътрешните работи, щом е дарение, да сключи един договор с Майкрософт и да си носи отговорността. Аз нямам намерение със зеленото копче да нося отговорност за неща, по които в момента има изключително сериозна неяснота. Нямам такова намерение. Нямам намерение нито да нося отговорности в частност на министерството или на Министерския съвет и то при условие, че получавам от заместник-министъра изключително незадоволителни отговори на сериозните въпроси, които тук се поставиха.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: За втора реплика има думата народният представител Кацаров.

СТОЙЧО КАЦАРОВ (ПСОДС): Благодаря Ви, господин председател.

Моята реплика към Вас, уважаеми проф. Александров, е да дадете най-накрая, преди да сме гласували или отхвърлили този текст, възможност да разберем за какво става дума – за дарение или споразумение между българската държава и Майкрософт? Аз останах с впечатление, че ние ще ратифицираме споразумение, а не дарение.

Второ, преди малко Вие казахте, че става дума за дарение. Можете ли да кажете на каква стойност е дарението, което прави Майкрософт и в какво се състои дарението на Майкрософт?

Ще поставя и още един, трети въпрос: защо в началото на нашия парламент, на Тридесет и деветото Народно събрание, когато имаше един подобен казус – договор между българското правителство и чуждестранна фирма - “Краун ейджънтс”, защо тогава този договор не беше вкаран за ратификация в Народното събрание, а сега се вкарва за ратификация договорът с Майкрософт, но споразумението няма да бъде публикувано в “Държавен вестник”?

Аз моля да отговорите на тези въпроси и да направите тази съпоставка.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Има ли народен представител, който да желае трета реплика?

Господин Соколов, имате думата.

ЙОРДАН СОКОЛОВ (ПСОДС): Благодаря, уважаеми господин председател.

Уважаеми колеги, уважаеми господин Александров! Аз не съм удовлетворен от това, което Вие току-що казахте. Ето текста на Конституцията, който вече имах възможност да прочета:

“Чл. 85. (1)

5. подлежат на ратификация международни договори – забележете – които предвиждат участие на държавата в арбитражно или съдебно уреждане на международни спорове”. Тук, дори да има спор, това не е международен спор. Това си е един търговски спор, независимо, че нашата насрещна страна е една небългарска, чужда фирма. Ние можем да имаме хиляди случаи и сигурно има толкова случаи – на договори с чужди фирми.

А какво съдържа самото споразумение? То така е написано, че да си призная, без очила едва го чета. “Приложимо право, юрисдикция, адвокатски разноски, споразумението се регулира от законите на щата Вашингтон, САЩ. Правителството на Република България приема, че евентуалните иски, които то може да предяви по това споразумение, ще бъдат предявявани изключително и само пред федералните съдилища в Кинг Каунти, Вашингтон, освен ако в случая липсва основание на родова подсъдност на делото във Федералния съд.”

Има една специална подсъдност, но след като правителството се е съгласило, то ще носи отговорност. А всъщност какво става сега? Правителството иска да прехвърли една своя отговорност върху Народното събрание в нарушение на нашата Конституция. Защото тя ограничително, изчерпателно посочва случаите, в които един договор подлежи на ратификация. Очевидно този договор не е такъв. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Професор Александров, имате право на дуплика. Отказвате се от дубликата.

Има думата народният представител господин Иванов.

ИВАН НИКОЛАЕВ ИВАНОВ (ПСОДС): Уважаеми господин председателю, уважаеми колеги! Аз напълно подкрепям становището, което изрази току-що нашият колега Йордан Соколов, че този договор за ратификация, който ни се предлага, по същество никъде не се вписва в чл. 85, който предвижда рамката на договорите, които трябва да бъдат ратифицирани от Народното събрание.

Но аз продължавам, освен че се нарушава Конституцията, нарушен е и Правилникът за организацията и дейността на Народното събрание и то в частта на чл. 74. В чл. 74 изрично е записано, че “по законопроект за ратифициране на международен договор текстът на договора не може да бъде изменян”. По същество има предложение за промяна именно в този чл. 2, предложен от комисията.

Минавам по същество – дали да се приеме чл. 2, с който да не се публикува законът или по-точно – частта на т. 1, която представлява самият договор, или да се остави това решение да влезе в сила? Категорично възразявам срещу гласуването на чл. 2. Преди всичко какво прави впечатление? Вносителят на договора, за да се вземе решение от Министерския съвет и да се предложи той тук за ратификация, е Министерство на вътрешните работи. И в това си качество тук е заместник-министърът на вътрешните работи.

В същото време в Народното събрание водещата комисия е Комисията по външна политика, отбрана и сигурност, а не е водеща Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред. Аз питам – на какво се дължи това разминаване?

На трето място, повече или по-малко всяко споразумение, което

съдържа материя, свързана с информационното общество, с високите технологии и с телекомуникациите, задължително трябва да бъде гледано поне на първо четене от Комисията по транспорт и телекомуникации – нещо, което не е направено и което е сериозен пропуск от страна на председателя на Народното събрание. Продължавам нататък. Самото решение на Министерски съвет – това е Решение № 872 от 2003 г., не предвижда да се изиска необнародване на този договор. Аз питам – чия е инициативата тогава да се предложи договорът да не бъде обнародван, след като решението на Министерския съвет, аз го цитирах, не предвижда такова изискване?

На четвърто място, в Народното събрание реално няма практика да се спира обнародването на ратифицирани споразумения и договори, защото, ако се изискваше това, би трябвало самият документ да носи гриф “Секретно” и тогава да бъде разглеждан на закрити заседания на комисията. След като това не е направено, нито има такъв гриф, нито са били закрити заседанията на комисията, какви са всъщност истинските мотиви да откаже Народното събрание да бъде публикуван договорът? Казва се: това е фирмената политика на Майкрософт. Извинявайте много, Майкрософт може да си провежда фирмена политика спрямо своите служители. Ако е сключил някакъв договор с някой от Министерския съвет, не настояваме да знаем този договор. Но Майкрософт не е сключвал договори с 240 български народни представители. Народното събрание не може да гласува законопроект, който не е предвиден, че трябва да бъде секретен и да се възпре неговото публикуване.

По тази причина, уважаеми господин председателю, аз правя предложение естествено към моите колеги – да не подкрепят т. 2, така както беше докладвана от председателя на комисията уважавания проф. Александров.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Господин Пенчев, заповядайте за процедура.

КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ (НДСВ): Уважаеми господин председателю, уважаеми колеги! Очевидно въпросът е комплициран, и от юридическа страна също. Да ви призная честно, не съм запознат в подробности с този законопроект. Не бих могъл да взема сега становище. Затова да не стане някоя грешка, правя процедурно предложение да отложим разискването по тази точка от дневния ред. Благодаря.

ИВАН НИКОЛАЕВ ИВАНОВ (ПСОДС, от място): Браво, господин Пенчев.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Обратно процедурно предложение явно няма, защото това предложение, направено от господин заместник-председателя на Парламентарната група на Националното движение, е много разумно. Ще ми позволи, разбира се, господин Пенчев, да го квалифицирам по чл. 42, ал. 2, т. 2 – отлагане на разглеждането по този текст.

Аз дадох сигнал да влязат народните представители. Предстои гласуване. Моля и квесторите да помолят народните представители – все пак трябва да бъдем близко и над кворума при гласуване. Виждам, че народни представители влизат в залата.

Моля, гласувайте отлагане на разискванията, респективно гласуваме по този текст на този толкова спорен чл. 2. Спорен е целият законопроект, но вече гласувахме чл. 1. Да видим как ще минем след

това.

Гласували 130 народни представители: за 130, против и въздържали се няма.

Това процедурно предложение се приема. Ето, че можем да работим разумно, когато има съгласие в тази зала.